

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1981/6

Karar Sayısı:1981/20

Karar Günü:9/4/1981

Resmi Gazete tarih/sayı:18.8.1981/17432

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME : İstanbul 10. iş Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU : 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasa ile değiştirilen 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 20. maddesinin onüç'üncü fıkrasında " Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tesbit edilmiş olan günlük asgarî ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamaz" biçiminde yer alan hükmün, Anayasa'nın 2. ve 40. maddelerine aykırılığı öne sürülerek iptaline karar verilmesi istemidir.

I - OLAY :

İşveren D. B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürlüğü, işçilerinden gemi adamı davacıya, 2/5/1978 gününde isteğiyle emekli olması üzerine 6. ve 7. dönem toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre ve toplam olarak 532.393.15 TL. kıdem tazminatı ödemiştir.

Davacı, kıdem tazminatının 7. dönem toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre ve beher yılın 50 günlük ücret üzerinden hesaplanıp 21 yıl 7 aylık çalışması karşılığı olan brüt 931.246 TL. olarak ödenmesi gerektiğini, eksik yapılan ödemeye ilişkin hakları saklı kalmak koşulu ile şimdilik 20.000 liranın hüküm altına alınması istemiyle davalıya karşı dava açmıştır.

Davacı bu davada kıdem tazminatının noksan ödenmesine neden olan ve kıdem tazminatına tavan sınırlaması getiren yasa hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğunu öne sürmüş, mahkemece bu sav ciddî görülerek, sözü edilen yasa kuralının iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.

III - METİNLER :

1 - İtiraz konusu yasa hükmü :

1926 sayılı Yasayla değiştirilen 854 sayılı Deniz İş Kanunu' nun 20. maddesinin itiraz konusu onüç'üncü fıkrası hükmü şöyledir :

" Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamaz."

2 - Dayanılan Anayasa kuralları :

" Madde 2 - Türkiye Cumhuriyeti, insan haklarına ve Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, millî demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir."

" Madde 40 - Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

Kanun, bu hürriyetleri, ancak kamu yararı amacıyla sınırlayabilir.

Devlet, özel teşebbüslerin millî iktisadın gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır."

IV - İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca 9/4/1981 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, aşağıdaki konular üzerinde durulmuştur.

10/5/1979 günlü dava dilekçesiyle davalı aleyhine dava açılmış ve bu dava dolayısıyla mahkemeye verilen 22/7/1980 günlü dilekçe ile Anayasaya aykırılık savı öne sürülmüştür. Mahkeme bu savı 9/10/1980 gününde ciddî bularak Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

İlk inceleme toplantısında kimi üyelerce, itiraz konusu hükmün, 23/10/1980 günlü, 17140 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 17/10/1980 günlü, 2319 sayılı Yasanın 1. maddesiyle değiştirildiği ve bu nedenle Anayasa Mahkemesi'nin bu işteki yetkisinin de sona erdiği öne sürülmüş olduğundan, konunun önce bu açıdan incelenmesi gerekmektedir.

1 - Gerçekten, " 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 4/7/1975 tarihli 1926 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinin Değiştirilmesi ve 51 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında" 2319 sayılı Yasa 17/10/1980 gününde kabul edilerek 23/10/1980 günlü, 17140 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Yasanın 20. maddesini değiştiren 1. maddesi 12/9/1980 gününde, Yasanın 51. maddesine fıkra ekleyen 2. maddesi de yayımlandığı günde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı " Anayasa Düzeni Hakkında Kanun" un 1. maddesinde " 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile değişiklikleri, aşağıdaki maddelerde belirtilen istisnalar saklı kalmak üzere, yeni bir Anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye kadar yürürlükte" denildikten sonra 3. maddesinde de " Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleri ile yayımlanan ve yayımlanacak olan Kanunların Anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülemez" hükmü yer almaktadır.

334 sayılı Anayasa'nın yürürlükte olan hükümlerine göre, Anayasa'ya aykırılık iddiası iki yolla ileri sürülebilir. Bunlardan birincisi Anayasa'nın 149 uncu maddesiyle düzenlenen iptal davasıdır ve 150. maddede saptanan 90 günlük hak düşürücü süre eski yasalar yönünden geçmiş olduğundan bu yol bu gün için işlerliğini kaybetmiş bir nitelik göstermektedir, ikinci yol ise Anayasa'nın 151. maddesiyle düzenlenen itiraz yoludur. 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı Yasa, Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleriyle, yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunlara karşı, tıpkı, 334 sayılı Anayasa'nın Geçici 4. maddesinin üçüncü fıkrasında olduğu gibi, iptal davası ve itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması yollarını kapatmasına karşın, Millî Güvenlik Konseyi'nden önce çıkarılmış yasa hükümleri üzerinde Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmasını önlemiş değildir. Bu bakımdan eski bir yasaya karşı yapılmış bir başvuruda yerel mahkemenin değişiklikten önceki hükmü uygulama durumu sürdükçe, o hükmün Millî Güvenlik Konseyi'nce sonradan değiştirilmiş olmasının, Anayasa Mahkemesi'nin 27/ 10/1980 günlü, 2324 sayılı Yasa ile yürürlükte olduğu belirtilen bu Anayasa'dan kaynaklanmış inceleme yetkisini engellemeyeceği açıktır.

Bu görüşe Muammer Yazar, Ahmet Zeyneloğlu, Nahit Saçlıoğlu, Hüseyin Karamüstantikoğlu ve Kenan Terzioğlu katılmamışlardır.

2 - İlk inceleme evresinde, Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasında ve incelemenin sürdürülmesinde hukuksal ve anayasal hiç bir yarar kalmadığının anlaşılması durumunda işin oya sunulması bir karara bağlanması doğaldır. Çünkü, hukuksal ve anayasal yarar

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

kalmayan bir işin esasının incelenmesine karar verilmesi ve böylece incelemenin sürdürülmesi, ancak gereksiz bir işlem olarak nitelendirilebilir.

Bu görüşe Ahmet Salih Çebi, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden katılmamışlardır.

3 - İncelemenin sürdürülmesinde hukuksal ve Anayasal yarar bulunup bulunmadığının incelenmesine gelince :

Yukarıda da değinildiği gibi, 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesi, 17/10/ 1980 günlü, 2319 sayılı Yasa ile değiştirilmiş ve sözkonusu yasanın 51. maddesine bu yasa ile bir fıkra eklenmiştir. Yasanın değişik 20. maddesi 12/9/1980 gününde, 51. maddeye eklenen fıkra da yayımlandığı günde yürürlüğe konulmuştur.

Yasa koyucu 2319 sayılı Yasa ile, 20. maddeyi değiştirmekle birlikte, itiraza konu edilen hükmü aynı anlam ve içerikte yinelemiştir. Söz konusu yasa ile 51. maddeye eklenen fıkra hükmü ise, " 20 nci madde hükümlerine aykırı hareketle bulunarak kıdem tazminatının öngörülen esaslar dışında veya saptanan miktar veya tavan aşılarak ödenmesi için emir veya talimat veren veya bu yolla hareket eden özel veya kamu kurumu veya kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, müessese müdürü, muhasebe müdürü gibi yetkili sorumluları hakkında, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç teşkil etmediği takdirde altı aydan iki seneye kadar hapis ve yirmi bin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası hükmolünür. Kanuna aykırı olarak fazla ödenen miktarın da ayrıca Hazine lehine re'sen tahsili ne karar verilir" biçimindedir.

Deniz İş Yasası'nın 20. maddesinin 1926 sayılı Yasa ile değişik hükmü şöyledir :

" Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamaz."

Kamu düzeniyle ilgili olan ve buyurucu niteliği açısından toplu iş sözleşmeleriyle değiştirilmesi olanağı bulunmayan bu hüküm, yasanın konuluş amacına karşın fazla ödeme yapılmasını engelleyememiş ve bu nedenle de Yasa koyucu tarafından yeniden düzenlenmiştir.

Yasa koyucu konuya getirdiği bu açıklık ile de yetinmemiş, buyruğuna karşı gelinmesi takdirinde ödemeyi yapan ve bu yolda emir verenleri de cezalandırmak suretiyle kamu düzenine ilişkin olan bu kuralı ayrıca ceza yaptırımına bağlamıştır. Davacı ise kıdem tazminatının, 7. dönem toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre ve çalıştığı beher yılın 50 günlük ücret üzerinden hesaplanarak ödenmesini istemekte ve bunu önleyen yasa hükmünün Anayasaya aykırı olduğu savında bulunmaktadır.

Anayasa'nın 152. maddesinde " Anayasa Mahkemesi'nce, Anayasaya aykırı olduğundan iptaline karar verilen Kanun veya İçtüzük veya bunların iptal edilen hükümleri, gerekçeli kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar" kuralı yer almaktadır. Bu kurala göre bir varsayım olarak, sözü edilen 1926 sayılı Yasanın itiraza konu olan hükmünün Anayasaya aykırılığının kabul edilmesi takdirinde bu hükmün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanması gününde yürürlükten kalkması, bu kuralın engellediği toplu iş sözleşmesinin de böylece geçerlik kazanması gerekecektir. Oysa Yasa koyucu saptanan kural dışında kıdem tazminatı ödenmesini yasaklamakta ve buna aykırı davranışları ceza yaptırımına bağlamaktadır. Ödeme, 51. maddeye eklenen fıkranın yürürlükte olduğu zamana rastlaması nedeniyle olanaksız bir duruma gelecek ve böylece sözkonusu kuralın Anayasaya uygunluk denetiminden geçirilmesinde ne anayasal ve ne de hukuksal bir yararın bulunduğundan söz edilemeyecektir. Görüşmeler sırasında bu

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

durumun Anayasa Mahkemesi'ni değil uygulayıcıları ilgilendirdiği öne sürülmüş ise de, Anayasa Mahkemesi'nin denetim sonunda verdiği karar, yalnızca kâğıt üzerinde kalmanın ötesinde hukuksal ve eylemsel bir sonuç ortaya koyamıyor ve bir anlam taşımıyorsa, Anayasa Mahkemesi bu durumu gözönünde tutmak zorundadır. Daha önemlisi, itiraz konusu yasa kuralının Anayasaya aykırı bulunması, 2324 sayılı Yasanın 6. maddesi karşısında 2319 sayılı Yasanın itiraz konusu hüküm yerine koyduğu metni hukuken Anayasa değişikliği durumuna dönüştürecek ve böylece Anayasa Mahkemesi kararı da anlamını yitirerek yoklukla eşdeğerde bir belge haline gelecektir.

Anayasal ve yasal hiç bir yarar sağlamayan bu durumda Anayasaya uygunluk denetimine ilişkin inceleme durdurulmalı ve itiraz reddedilmelidir.

Bu görüşe Ahmet Salih Çebi, Nihat O. Akçakayalıoğlu, Necdet Darıcıoğlu, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden katılmamışlardır.

V - SONUÇ :

1 - 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasayla değiştirilen 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 20. maddesinin onüç'üncü fıkrası hükmünün 23/10/1980 günlü, 17140 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2319 sayılı Yasayla değiştirilmiş olmasının, Anayasa Mahkemesi'nin elindeki işte, 1926 sayılı Yasayla getirilen 20. maddenin onüç'üncü fıkrası hükmünü inceleme yetkisini etkilemediğine, Muammer Yazar, Ahmet Zeyneloğlu, Nahit Saçlıoğlu, Hüseyin Karamüstantiköglü ve Kenan Terzioğlu'nun karşıoylarıyla ve oyçokluğuyla,

2 - İlk inceleme evresinde, incelemenin sürdürülmesinde hukukî yarar olup olmadığının oylama konusu yapılabileceğine Ahmet Salih Çebi, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden'in karşıoylarıyla ve oyçokluğuyla,

3 - 2319 sayılı Yasanın, 20. maddeyi değiştirerek itiraza konu edilen hükmü aynı anlam ve içerikte yinelemesi, ayrıca bu Yasanın 51. maddesine eklediği fıkra hükmü karşısında, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkındaki Yasa hükümleri de gözönüne alındığında, Anayasaya aykırılık savına ilişkin Yasa metnine yöneltilen itirazın incelenmesinde hukukî yarar kalmadığına ve bu nedenle itirazın incelenmeksizin reddine, Ahmet Salih Çebi, Nihat O. Akçakayalıoğlu, Necdet Darıcıoğlu, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden'in karşıoylarıyla ve oyçokluğuyla,

9/4/1981 gününde karar verildi.

Başkan
Şevket Müftüoğlu

Başkanvekili
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Ahmet Salih Çebi

Üye
Muammer Yazar

Üye
Ahmet Zeyneloğlu

Üye
Adil Esmer

Üye
Hakkı Müderrisoğlu

Üye
Nihat O. Akçakayalıoğlu

Üye
Nahit Saçlıoğlu

Üye
Hüseyin Karamüstantiköğlu

Üye
Kenan Terzioğlu

Üye
Orhan Onar

Üye
Necdet Darıcıoğlu

Üye
Yılmaz Efendioğlu

Üye
Yekta Güngör Özden

KARŞIOY YAZISI

1 - Anayasa Mahkemesi'nce yapılmakta olan incelemenin konusu çok sınırlı olup başvurunun yetkili kişi, kurum tarafından yapıp yapılmadığı ve başvurunun konusu olan işin Anayasa Mahkemesi'nin görevine girip girmediğini saptamaktan ibarettir. Bu evrede Anayasaya uygunluk denetiminin yapılmasında ve incelemenin sürdürülmesinde hukuksal ve anayasal yarar olup olmadığını araştırmak ve saptamak olanaksız ve gereksizdir. Hukuksal ve Anayasal yarar olup olmadığı ancak özün incelenmesi sonunda saptanabilir. Bu nedenle ilk inceleme evresinde, özün incelenmesinde hukuksal ve anayasal yarar kalmadığından söz edilemez. Bu itibarla ilk inceleme evresinde özün incelenmesinde hukuksal ve anayasal bir yarar olup olmadığının oylama konusu yapılmasına ilişkin, kararın ikinci bendindeki çoğunluk görüşüne karşıyım.

2 - Nitekim kimi üyeler Anayasaya aykırılık savına ilişkin yasa metnine yönelik itirazın incelenerek sonuca göre, itiraz konusu hükmün iptali gerekip gerekmeyeceğine karar verilmesi görüşünü savunmuşlardır.

Öte yandan davanın açılışı tarihinde yürürlükte olan bir yasa hükmünün daha sonra Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilen 2319 sayılı Yasa ile aynı anlam ve içerikte olması ve 2324 sayılı Yasanın 6. maddesi hükmü karşısında Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilen yasalar hakkında iptal davası açılmaması bu davayı etkilemez. Davacı 2319 sayılı Yasa hükmünün iptalini değil, işten ayrıldığı tarihte yürürlükte olan ve 50 gün esası üzerinden kıdem tazminatı ödenmesini öngören toplu sözleşme hükmüne rağmen, kıdem tazminatının senelik 30 gün ücret üzerinden hesaplanmasını hüküm altına alan 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin 13. fıkrasının iptalini istemiştir. Bu Yasa Millî Güvenlik Konseyi Yasası olmadığından 2324 sayılı Yasanın getirdiği yasağın dışındadır. Bu itibarla davanın incelenmesine, Anayasaya aykırılığın gerçekleşmesi halinde iptal kararı verilmesine bir engel yoktur.

Her ne kadar daha sonra Millî Güvenlik Konseyi'nce yürürlüğe konmuş olan 2319 sayılı Yasada aynı anlam ve içerikte bir hüküm kabul edilmiş ise de iptali istenen yasa ile 2319 sayılı

Yasa ayrı ayrı yasalardır. Bu itibarla 2319 sayılı Yasa ile iptali istenilen yasa niteliğinde bir hükmün Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilmiş olması 2319 sayılı Yasadan müstakil bir varlığa sahip olan 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin 13. fıkrasına yönelik davanın görülmesine engel sayılamaz

Dava konusu hükmün iptalinde yarar olup olmadığı hususuna gelince: Dava konusu hükmün iptali halinde toplu sözleşme geçerli kılınacağından davacının isteği, yerel mahkemece, hüküm altına alınacaktır. 2319 sayılı Yasa ile 854 sayılı Yasanın 51. maddesine eklenen fıkra mahkeme hükümlerinin icrasını engellemez. Mahkeme hükümlerinin yerine getirilmesi anayasal bir zorunluluktur. Kaldığı dava ek fıkra ile getirilen yasağın kapsamı dışındadır. Zira, gerek 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin 13. fıkrasında gerek 2319 sayılı Yasa ile değişik 20. maddenin 15. fıkrasında 30 günlük sürenin hizmet akitleri veya toplu iş sözleşmeleri ile değiştirilmesine cevaz verilmiş, ek maddenin getirdiği yasak süre yönünden kaldırılmıştır. Dava ise süre ile ilgilidir. Bu nedenle 30 günlük süreyi kamu düzeni ile ilgili saymak mümkün değildir.

Kaldığı bu hususlar maddeyi uygulayacak olanları ilgilendiren hususlardır. Gerçi çoğunluk kararında (...Anayasa Mahkemesi'nin denetim sonunda verdiği karar, yalnızca kâğıt üzerinde kalmanın ötesinde hukuksal ve eylemsel bir sonuç ortaya koyamıyor ve bir anlam taşımıyorsa Anayasa Mahkemesi bu durumu görmezlikten gelemez. Daha da önemlisi, itiraz konusu yasa kuralının Anayasaya aykırı bulunması, 2324 sayılı Yasanın 6. maddesi karşısında, 2319 sayılı Yasanın itiraz konusu hüküm yerine koyduğu metni hukuken Anayasa değişikliği durumuna dönüşecek ve böylece Anayasa Mahkemesi kararı da anlamını yitirerek yoklukla eşdeğerde bir belge haline gelecektir.) denilmektedir. Biz çoğunluğun bu görüşüne katılmamaktayız. Zira denetim sonunda Anayasa Mahkemesi'nce verilecek iptal kararının kâğıt üzerinde kalması düşünülemez, iptal edilen hükmün o davada uygulanması mümkün değildir. Sonra çıkan yasada benzer hükmün yer alması ve sonra çıkan yasanın Millî Güvenlik Konseyi Yasası olması yönünden Anayasa niteliğinde bulunması ve iptalinin dava edilememesi yukarıda da açıklandığı üzere 1926 sayılı Kanuna ilişkin davalarda değil, 2319 sayılı Kanuna ilişkin davalarda düşünülecek ve geçerli olabilecek savlardır.

Bu nedenle de çoğunluk kararının üçüncü bendine karşıyım.

Üye

Ahmet Salih Çebi

KARŞIOY YAZISI

Millî Güvenlik Konseyi'nin kabul ettiği 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı " Anayasa Düzeni Hakkında Kanun" un 3. maddesinde " Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleri ile yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülemez." hükmü yer almıştır. Ayrıca aynı yasanın 6. maddesinde de " Millî Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kararlarında yer alan ve alacak olan hükümlerle Konsey'ce kabul edilerek yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasa hükümlerine uymayanları Anayasa değişikliği olarak ve yürürlükteki kanunlara uymayanları da Kanun değişikliği olarak yayımlandıkları tarihte ve metinlerinde gösterilen tarihlerde yürürlüğe girer" denilmiştir.

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

12 Temmuz 1975 günlü ve 1926 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile değiştirilen 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 20. maddesi, Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilip 23.10.1980 günlü Resmî Gazete'de yayımlanan 2319 sayılı Kanunun 1. maddesi ile değiştirilmiştir.

1926 sayılı Kanun ile değişik 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 20. maddesinde yer alan tavan sınırlaması hükmü, Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilip yürürlüğe girmiş bulunan 2319 sayılı " Kanun" la değişmesi ve eski metnin yeni metin kapsamına alınması karşısında, artık Anayasaya uygunluk denetiminin yapılmasına olanak bulunmamaktadır. Bu nedenle de Anayasaya aykırılık savının incelenmesine gerek yoktur.

Yukarıda açıklanan nedenle çoğunluğun, eski metni Anayasa'ya uygunluk denetimine tabi tutmasına ilişkin görüşüne karşıyız.

Üye
Ahmet Zeyneloğlu

Üye
Kenan Terzioğlu

KARŞIOY YAZISI

İstanbul 10. İş Mahkemesi, 20/4/1967 günlü, 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinin 14. fıkrasında yer alan " Kıdem tazminatına esas alınacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarının, 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tespit edilmiş olan günlük asgarî ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz." biçimindeki hükmün iptalini istemiştir.

Davacı vekili 10/5/1979 günlü dilekçesinde, anılan hükmün Anayasaya, aykırı olduğunu ileri sürmüş, bu savı ciddî bulan İş Mahkemesi, 334 sayılı Anayasa'nın 151. ve 22/4/1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesi' ne başvurmuştur.

Gemi adamı olarak, davalı D. B. Deniz Nakliyat Anonim Ortaklığı işyerinden 2/5/1978 günü isteği ile emekliye ayrılan davacı, üyesi olduğu sendika ile davalı arasında imzalanan 7. dönem toplu iş sözleşmesine göre kendisine beher hizmet yılı için 50 günlük ücret tutarında kıdem tazminatı ödenmesi gerektiğini, davalının ise buna uymayarak 7,5 kat tavan sınırlamasını uygulayarak eksik ödemede bulunduğunu ileri sürmüştür.

İş Mahkemesi'nin iptal isteğini içeren 9/10/1980 günlü kararı, Anayasa Mahkemesi'ne 4/3/1981 günü gelmiş, 1981/6 esasına kaydedilmiştir.

Kıdem tazminatı, yasal koşulların gerçekleşmesi halinde, işveren tarafından işçiye ödenen bir paradır. Sözleşmenin haklı bir nedenle işveren tarafından feshi halinde işçiye ödenmesi gerekmeyen kıdem tazminatı, haksız fiilden ileri gelen tazminat ile 506 sayılı Yasada öngörülen gelirler türüne de benzememektedir. Kendisine özgü olan ve yasadan doğan bu tazminat, işten ayrılan işçinin yoksulluğa düşmemesi, işinde sebatla çalışması nedeniyle bir ödüllendirme olarak da nitelendirilebilir.

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

1475 sayılı İş Yasası'nın, 1927 sayılı Yasa ile değişik 14. maddesinin kıdem tazminatına ilişkin hükmü Anayasa Mahkemesi'nin 23/1/1979 günlü, 1978/14 -1979/6 sayılı kararı ile biçim yönünden iptal edilmiş, bu karar 14/4/1979 günlü Resmî Gazete'de yayımlanmış; Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca tanınan bir yıllık süre 14/4/1980 günü son bulmuştur. Millî Güvenlik Konseyi'nce, 1475 sayılı İş Yasası'nın değişik 14. maddesi, 17/10/1980 günlü, 2320 sayılı Yasa ile değiştirilmiştir. Böylece, sözü edilen değişik 14. maddede, Anayasa Mahkemesi'nce biçim yönünden yapılan iptallerin yeri doldurulmuş, uygulama ceza yaptırımına bağlanmıştır.

Millî Güvenlik Konseyi, 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 4/7/ 1975 günlü, 1926 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesini de, 17/10/ 1980 günlü, 2319 sayılı Yasa ile değiştirmiştir. Her iki yasa 23/ 10/1980 günlü, 17140 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur, iptali istenilen hüküm, Anayasa Mahkemesi'nin biçim yönünden kimi hükümlerini iptal ettiği, 1475 sayılı İş Yasası'nın 1927 sayılı Yasa ile değişik 14. maddesindeki kuralın bir benzeridir.

1926 sayılı Yasanın 'da 1927 sayılı Yasada olduğu gibi biçim yönünden eksik bulunduğu bir an için kabul edilse bile yapılan yasa değişikliği nedeniyle artık, davacının bir yararı kalmamıştır. Resmî Gazete'de hemen yayımlandıktan sonra Devletin yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayan Anayasa Mahkemesi kararlarının iptale ilişkin olanlarının geriye yürümeyeceği Anayasa'nın 152. maddesinin üçüncü fıkrası gereğidir. 1926 sayılı Yasa bakımından bir iptal hükmü bulunmadığına, 2/5/1978 günü isteği ile emekli olan davacının, 10/5/1979 günlü davasında ileri sürdüğü Anayasa'ya aykırılık savı üzerine, mahkemesince iptal isteğini içeren 9/10/1980 günlü karardan sonra, değişik 20. madde 17/ 10/1980 günlü, 2319 sayılı Yasa ile değiştirilmiş olduğuna göre itiraz konusu hüküm bakımından Anayasa'ya uygunluk denetiminin sürdürülmesi gerekmez (Anayasa Mahkemesi'nin 27/11/ 1979 günlü, 1978/74 -1979/43 sayılı kararı, Resmî Gazete, Gün : 21/2/1980, Sayı: 16907).

Ayrıca, şu yönü de belirtmek yerinde olacaktır; Anayasa Mahkemesi bir yasa hükmünü biçim, ya da esas yönünden iptal ettiği zaman önceki yasa kendiliğinden yürürlüğe girmez, kural olarak bir yasa hükmünün Anayasa ve İçtüzük kurallarına göre yeniden yasalaştırılması gerekir. Yasaların çıkarılmasında izlenen yöntem ve Anayasa Mahkemesi kararları bu doğrultudadır. Bunun dışında olan, Anayasa'nın bir hükmünü yürürlükten kaldıran yasanın iptali üzerine, Anayasa'da boşluk yaratılmaması ilkesine dayanılarak Anayasaya uygunluk denetiminin iptalden önceki hükme göre yapılmasıdır (Anayasa Mahkemesi Kararı: 19/10/1971 günlü, 40 - 73 sayılı, Resmî Gazete, gün : 2/7/1972, Sayı: 14233).

Görülüyor ki, değişiklikten önceki 20. maddenin, ya da bunu değiştiren 1926 sayılı Yasanın itirazcı mahkemeye açılan davada, sonradan yürürlüğe konulan 2319 sayılı Yasa karşısında uygulanması ve Anayasa'ya uygunluk denetimine tâbi tutulması söz konusu olamaz.

Cezaya ilişkin yasa hükümlerinin Anayasaya uygunluk denetiminde ise, yapılan değişikliğin bir eylemin suç olup olmadığı, suçluluğu ortadan kaldırıp kaldırmadığı, suç ögesi ve ceza miktarı bakımından sanığın durumunu ağırlaştırıcı nitelikte olup olmadığına bakılır. Örneğin, getirilen değişiklik Türk Ceza Yasası'nın 2. maddesinde öngörülen " sanık yararına" ilkesine ters düşüyorsa değişiklikten önceki hüküm üzerinde inceleme sürdürülür (Anayasa Mahkemesi Kararları: 3/2/1981 günlü, 72 -12 sayılı; 3/2/1981 günlü, 45 -11 sayılı, Resmî Gazete, gün: 13/5/1981, Sayı: 17339).

Olayda, uygulanacak yasa hükmü - kazanılmış haktan da söz edilmeyeceğine göre- kamu düzeni düşüncesiyle getirilen, fazla Ödemeye izin vermeyen, ayrıca ceza sorumluluğunu da öngören 2319 sayılı Yasadaki kurallardır. Bu durumda, Anayasa Mahkemesi'nin itiraz konusu

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

hükmü Anayasaya uygunluk denetiminden geçirme yetkisi olup olmadığı sorunu üzerinde de durmak gerekir.

Millî Güvenlik Konseyi'nin kabul ettiği 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı " Anayasa Düzeni Hakkında Kanun" un 3. maddesinde " Millî Güvenlik Konseyi'nce kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleri ile yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasa'ya aykırılığı iddiası ileri sürülemez." hükmü yer almıştır. Ayrıca, aynı Yasanın 6. maddesinde de " Millî Güvenlik Konseyi'nin Bildiri ve Kararlarında yer alan ve alacak olan hükümlerle Konsey'ce kabul edilerek yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasa hükümlerine uymayanları Anayasa değişikliği olarak ve yürürlükteki kanunlara uymayanları da kanun değişikliği olarak yayımlandıkları tarihte ve metinlerde gösterilen tarihlerde yürürlüğe girer." denilmiştir. Bu yasal değişiklik karşısında, Anayasa Mahkemesi'nin denetim yetkisi bulunmadığı gözönünde tutularak itiraz davası reddedilmelidir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Hüseyin
Karamüstantikoğlu

KARŞIOY YAZISI

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın 151. ve " Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun" un 27. maddeleri, bir davaya bakmakta olan mahkemenin; o dava nedeniyle uygulanacak Yasa Hükümlerini Anayasaya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varması halinde, iptali için, Anayasa Mahkemesi'ne başvurma yolunu açık tutmuş bulunmaktadır.

2/5/1978 gününde isteğiyle emekliye ayrılması üzerine, 21 yıl 7 ay süren çalışmasının karşılığı olarak İşveren D. B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş. Genel Müdürlüğünce 931.246 TL. yerine 532.393,15 TL. kıdem tazminatı ödenmek suretiyle mağdur edildiğini öne sürerek, eksik yapılan ödemeye ilişkin hakları saklı kalmak koşuluyla, şimdilik 20.000 liranın hüküm altına alınması istemiyle dava açan gemi adamı davacı; kıdem tazminatına tavan sınırlaması getiren 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinin onüç'üncü fıkrasında yer alan " Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tesbit edilmiş olan günlük asgarî ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamaz" biçimindeki hükmün Anayasa'nın 2. ve 40. maddelerine aykırı olduğunu ileri sürdüğüne, davaya bakan İstanbul 10. İş Mahkemesi de bu savı ciddi bularak sözü edilen Yasa kuralının iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasını kararlaştırdığına göre, " itiraz yolu" nun işleyebilmesi için Anayasa'da ve 44 sayılı Yasada öngörülen tüm koşulların gerçekleştiğinde kuşku kalmamıştır.

(İtiraz yoluna başvuran mahkeme), (bakılmakta olan dava) ve (uygulanacak hüküm) öğeleri yönünden, Anayasaya uygunluk denetimi yapılmasına engel bir durumla karşılaşılmağı olmasa nedeniyle, konuya, çoğunluk kararının temel dayanağını oluşturan " hukukî yarar" açısından yaklaşılmamasında ve bu yönden açıklık kazandırılmasında zorunluluk vardır.

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

" 584 sayılı Deniz İş Kanununun 4/7/1975 tarihli, 1926 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci maddesinin Değiştirilmesi ve 51 inci maddesine bir Fıkra Eklenmesi Hakkında" ki 2319 sayılı Yasa 17/10/1980 gününde kabul edilerek, 23/10/1980 günlü, 17140 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 3. maddesinin açık anlatımı karşısında, 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesini değiştiren 1. maddesi 12/9/1980 gününde, aynı Yasanın 51. maddesine bir fıkra ekleyen 2. maddesi ise yayımlandığı gün yürürlüğe girmiştir. 2/5/1978 gününde isteğiyle emekli olan davacı gemi adamının emekliye ayrılmasından yaklaşık 2,5 yıl sonra yürürlüğe giren, dolayısıyla emeklilik işleminin ve kıdem tazminatına ilişkin ödemenin yapıldığı dönemde yürürlük ve geçerliliğinden söz edilmemesi gereken 2319 sayılı Yasanın, 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 4/7/1975 günlü ve 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesini değiştiren 1. maddesi hükümlerinin bakılmakta olan davada uygulama yeri ve olanağı yoktur.

Kıdem tazminatına ilişkin uygulamanın yasal dayanağını, davacının isteği doğrultusunda emeklilik işleminin yapıldığı dönemde yürürlükte bulunan Yasa hükümleri oluşturacağı, itirazcı Mahkemenin elindeki davada, bu nedenle, 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinin onüç'üncü fıkrası uygulanacağı, 17/10/1980 günlü, 2319 sayılı Yasanın 1. ve 2. maddeleriyle yürürlüğe konan hükümler ve 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun'un 3. ve 6. maddeleri ise bu davayı doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemeyeceği; daha açık bir anlatımla, emeklilik işleminin olgunlaştığı gün bakımından, uyuşmazlığın çözümlenmesinde, 17/10/1980 günlü, 2319 sayılı Yasanın 1. maddesiyle getirilen yeni hükümlere dayanılamayacağı, bu Yasanın 2. maddesiyle 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun 51. maddesine eklenen fıkra ise, doğrudan doğruya 2319 sayılı Yasanın 1. maddesinde yer alan kuralların uygulanmasını zorunlu kılan koşullara karşın, bu madde hükümlerine aykırı hareketle bulunarak, kıdem tazminatının öngörülen esaslar dışında veya saptanan miktar veya tavan aşılı olarak ödenmesi için emir veya talimat verenler veya bu yolda hareket edenler hakkında uygulanacak yaptırımları içermekte olduğu, 2319 sayılı Yasanın 1. ve 2. maddelerinin yürürlük ve geçerliliklerini 12/9/1980 ve 23/10/1980 günlerinden önceye, özellikle emeklilik işleminin yapıldığı döneme kadar götürmeye olanak bulunmadığı esasen, 27/10/1980 günlü, 2324 sayılı Yasanın 6. maddesinde de, Millî Güvenlik Konseyi'nin Bildiri ve Kararlarında yer alan ve alacak olan hükümlerle Konsey'ce kabul edilerek yayımlanan ve yayımlanacak olan Yasaların Anayasa hükümlerine uymayanları Anayasa değişikliği olarak ve yürürlükteki yasalara uymayanları da yasa değişikliği olarak " yayımlandıkları tarihte ve metinlerinde gösterilen tarihlerde" yürürlüğe girecekleri açıkça belirlendiği cihetle, 854 sayılı Deniz İş Kanunu' nun 4/7/1975 günlü, 1926 sayılı Yasayla değiştirilen 20. maddesinde yer alan itiraz konusu kuralın Anayasa'ya uygunluk denetimi dışında bırakılması Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Yasanın 27. maddelerinin anlam ve amacına aykırı düşmektedir.

Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülerek iptali istenen Yasa metnine yöneltilen itirazın incelenmesinde yasal zorunluluk bulunması, bu incelemenin yapılmasındaki hukuki yararı da açıklıkla ortaya koymaktadır. Kaldı ki, itiraz konusu hükmün iptali yoluna gidildiği takdirde, Toplu Sözleşme hükümleri de geçerlilik kazanacağına göre, tersine uygulama, sonuç ne olursa olsun, Anayasa'ya uygunluk denetiminin sağlayacağı " hukuki yarar" ın gerçekleşmesini engelleyecektir.

" 2319 sayılı Yasanın, 20. maddeyi değiştirerek, itiraza konu edilen hükmü aynı anlam ve içerikte yinelemesi, ayrıca bu Yasanın 51. maddesine eklediği fıkra hükmü karşısında, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkındaki Yasa hükümleri de gözönüne alındığında, Anayasa'ya aykırılık savına ilişkin Yasa metnine yöneltilen itirazın incelenmesinde hukukî yarar kalmadığı" na işaret olunarak " itirazın incelenmeksizin reddi" doğrultusunda oyçokluğuyla oluşturulan karara yukarıda açıklanan nedenlerle katılmamaktayım.

Üye
Necdet
Darıcioğlu

KARŞIOY YAZISI

Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanun'un 27. maddesine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir yasanın hükümlerini Anayasa'ya aykırı görür ya da taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa'ya aykırılık itirazıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilir. Bu durumda Anayasa Mahkemesi'nin yetkisi bu itirazın " bir davaya bakmakta olan mahkemece" yapılıp yapılmadığını ve itiraz konusu edilen kuralın o davada " uygulanacak kural" olup olmadığını saptamaktır. Anayasa Mahkemesi, böylece, konunun kendi yetkisi içine girip girmediğini belirler. Mahkeme, yetkisine giren bir konuda Anayasa'nın 147. maddesi uyarınca Anayasa'ya uygunluk denetimi yapmakla görevlidir.

Anayasa Mahkemesi'nin, Anayasa'da yer almamasına karşın, iptal davaları için 44 sayılı Yasanın 26. maddesinde, itiraz yoluyla gelen işlerde ise Mahkemenin İçtüzüğü'nün 15. Maddesinde öngörülen ilk inceleme yetkisi, yalnızca başvurma dilekçe ve eklerindeki noksanlıkların tamamlanması amacıyla sınırlıdır. Anayasa Mahkemesi'ne, ne Anayasa, ne 44 sayılı Yasa ve ne de içtüzükle Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasında ve incelemenin sürdürülmesinde " Hukuksal ve Anayasal yarar olup olmadığını" incelemek yetkisi verilmemiştir. Özellikle, işin esasına girilmeden, dilekçe ve eklerindeki noksanlıkların tamamlanması amacıyla yapılan ilk inceleme evresinde " Anayasal denetimde hukuksal yarar bulunup bulunmadığı" oylanamaz. Çünkü Anayasa ve yasada böyle bir yetki bulunmadığı gibi, çoğu zaman, işin esasına girilmeden " hukuksal yarar" bulunup bulunmadığı da anlaşılamaz. Kaldı ki, Anayasa'ya aykırılığın veya uygunluğun saptanması bile başlı başına Anayasal ve hukuksal yarar sağlar. Anayasa Mahkemesi'nin esas görevi de budur.

Anayasa Mahkemesi'nin çoğunlukla verdiği kararda belirtilen itiraz konusu hükmün Anayasa'ya aykırı bulunarak iptali durumunda, 854 sayılı Deniz İş Yasası'nın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesini aynı doğrultuda ve içerikle değiştiren ve 51. maddesine bir fıkra ekleyen 17/10/1980 günlü, 2319 sayılı Yasanın getirdiği ek fıkranın yürürlükte bulunduğu dönemde toplu sözleşmedeki esaslara göre ödeme yapılamıyacağından, Anayasa'ya aykırılık itirazının incelenmesinde hukuksal yarar bulunmadığı yolundaki görüşe de aşağıdaki nedenlerle katılma olanağı bulamamaktayız. İtiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne getirilen itiraz konusu yasa hükmünün iptali durumunda uyuşmazlık, emeklilik işleminin tamamlandığı tarihte yürürlükte bulunan Deniz İş Yasası'nın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinin iptal edilmeyen hükümlerine göre çözümlenir. Bu durumda, 854 sayılı Yasanın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinin yürürlükte kalan hükümlerine ve toplu sözleşmeye göre hesaplanacak kıdem tazminatının 2319 sayılı Yasanın yürürlüğe girdikten sonra ödenmesi, 2319 sayılı Yasayla 51. maddeye eklenen fıkranın kapsamı dışında kalır ve bu fıkraya göre bir ceza yaptırımının uygulanmasını gerektirmez. Çünkü, söz konusu ek fıkra, kıdem tazminatının, 854 sayılı Yasanın 2319 sayılı Yasayla değişik 20. maddesinde belirtilen ilkeler dışında ödenmesine karşı bir ceza yaptırım hükmüdür. Nitekim, ek fıkrada " 20 nci madde hükümlerine aykırı harekette bulunarak..." kıdem tazminatının ödenmesinden söz edilmektedir. Ek fıkrada sözü geçen 20.

Esas Sayısı:1981/6
Karar Sayısı:1981/20

maddenin Deniz İş Yasası'nın 2319 sayılı Yasayla değişik 20. maddesi olduğunda kuşku yoktur. 2319 sayılı Yasanın 1. maddesi 12/9/1980 gününde, ek fıkrayı içeren 2. maddesi ise yasanın yayımlandığı 23/10/1980 gününde yürürlüğe girmiştir. Olayda olduğu gibi, 1978 yılındaki emeklilik işlemi nedeniyle Deniz İş Yasası'nın 1926 sayılı Yasayla değişik 20. maddesine göre hesaplanacak ve tahakkuk ettirilecek kıdem tazminatının, 23/10/1980 tarihinde yürürlüğe giren ek fıkra nedeniyle ödenemeyeceğini düşünmek, 2319 sayılı Yasanın yürürlük tarihim işlemin yapıldığı 1978 yılı öncesine götürmek olur.

Söz konusu 20. maddenin 2319 sayılı Yasayla aynı anlam ve içerikle değiştirildiği görüşü de tartışma götürür. Yeni metin, aynı anlam ve içerikte olsaydı, eski metnin değiştirilmesine gerek kalmazdı. Yasanın başlığında " 854 sayılı Deniz İş Kanunu' nun 4/7/1975 tarihli, 1926 sayılı Kanunla Değişik 20 nci maddenin Değiştirilmesi... Hakkında Kanun" denmesi maddenin değiştirildiğini açıkça vurgulamaktadır. Nitekim eski metnin yargı organlarınca yorumlanması ve uygulama, maddenin 2319 sayılı Yasayla değişik biçiminden ayrı olmuştur. Bir an için, maddenin 2319 sayılı Yasayla değişik biçiminin eski metinle aynı nitelikte olduğu kabul edilse bile, madde değişikliği kendi yürürlük gününde uygulamaya girer. Yeni metnin uygulanmasında yasadaki ilkelere uyulmaması bir ceza yaptırımına bağlanmışsa, bu yaptırım ancak maddenin değişik biçimine göre yapılan aksaklıklar nedeniyle uygulanabilir.

Böylece, 1978 yılında hak kazanılan kıdem tazminatını hesaplamada uygulanacak hükmün Anayasa'ya aykırı bulunarak iptali durumunda davacının hukuksal yararı bulunmaktadır.

Kaldı ki, tüm bu incelemelerin için esasına girilmeden yapılması olanağı bulunmadığı gibi, Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa'ya aykırılık itirazıyla kendisine başvuran mahkemenin bakmakta olduğu davada hukuksal yararın bulunup bulunmadığını incelemek yetkisi de yoktur. Bunu saptamak yerel mahkemenin görevidir.

Açıklanan nedenlerle için esasına geçilmesi gerektiği oyu ile kararın 2. ve 3. Bölümlerine karşıyız.

Üye
Yılmaz Aliefendioğlu

Üye
Yekta Güngör Özden